

Správa o poskytnutej štátnej pomoci za rok 2000

OBSAH

Úvod	2
Kategórie štátnej pomoci	3
Rozsah poskytnutej štátnej pomoci	5
1. HORIZONTÁLNA POMOC	6
1.1 Výskum a vývoj	6
1.2 Životné prostredie	7
1.3 Malé a stredné podnikanie	9
1.4 Realizované splátky úverov so štátnymi zárukami v roku 2000	13
2. VYBRANÉ ODVETVIA	15
2.1 Oceliarsky priemysel	15
2.2 Lodiarsky priemysel	15
2.3 Automobilový priemysel	15
2.4 Priemysel syntetických vlákien	16
2.5 Doprava a spoje	17
2.6 Banský a hutnícky priemysel	19
2.7 Média a kultúra	20
2.8 Ostatné formy štátnej pomoci	21
3. REGIONÁLNA POMOC	23
3.1 Regionálny rozvoj	23
3.2 Rozvoj bývania	25
3.3 Štátny fond rozvoja bývania	25
3.4 Štátna pomoc výrobným družstvám invalidov	25
Príloha č. 1	27
Príloha č. 2	28
Príloha č. 3	33

Úvod

V predloženej Správe o poskytnutej štátnej pomoci v roku 2000 si nekladíme za cieľ analyzovať, resp. komentovať poskytovanie štátnej pomoci na Slovensku, lebo paragraf 28 uvedeného zákona ods. 3) hovorí o vypracovaní komplexnej správy o poskytnutej štátnej pomoci za predchádzajúci rok. Správa obsahuje informácie získané od poskytovateľov štátnej pomoci a je spracovaná v súlade s požiadavkami Európskej komisie, a to z hľadiska obsahu i štrukturálnej skladby.

Inštitút štátnej pomoci sa od schválenia zákona a vytvorenia Úradu pre štátnu pomoc už v roku 2000 efektívne uplatnil v praxi a vošiel do povedomia podnikateľskej i laickej verejnosti. Od dátumu účinnosti zákona (1. januára 2000), zvolenia riaditeľa úradu (marec 2000) a konštituovaní Úradu pre štátnu pomoc v júni minulého roku, je možné poskytnúť štátnu pomoc na Slovensku len so súhlasom ÚŠP.

Jednou zo základných priorít úradu je vytvoriť transparentný notifikačný systém plne kompatibilný so súčasným systémom zavedeným v EÚ. K primárnym úlohám patrí aj posilnenie postavenia úradu a jeho administratívnych kapacít.

Úrad nadviazal kontakty s rozhodujúcimi poskytovateľmi štátnej pomoci, v zahraničí s partnerským úradom v ČR, Veľkej Británii, Rakúsku a Švédsku a príslušným riaditeľstvom DG 4 v Bruseli.

Činnosť úradu bola po jeho vytvorení popri plnení základných povinností orientovaná aj na systematické mediálne šírenie informácií o zákone o štátnej pomoci, na vysvetľovanie pojmov: poskytovateľ, príjemca, formy pomoci... charakteristiku toho, čo zákon pokladá, resp. nepokladá za štátnu pomoc, na oblasť zákazu poskytovania štátnej pomoci, definíciu pojmu minimálna štátna pomoc, podmienky poskytnutia štátnej pomoci a ďalšie oblasti, o ktorých absentovali informácie aj u samotných poskytovateľov štátnej pomoci.

Zákon prostredníctvom Úradu pre štátnu pomoc vniesol do problematiky žiadaný systém, ktorý sa ďalej zdokonaľuje v oblasti kontroly, domáceho i zahraničného monitoringu, evidencie schválených a neschválených žiadostí o štátnu pomoc a transparentňovaní poskytovania štátnej pomoci v SR. Úrad pre štátnu pomoc má významný podiel na riešení ekonomických a sociálnych problémov, najmä však na príprave podnikateľského prostredia pre vstup Slovenska do EÚ.

Kategórie štátnej pomoci

Každá štátna pomoc predstavuje isté zaťaženie pre štátny orgán a úžitok na strane druhej pre koncového príjemcu takejto pomoci. Konečný finančný efekt závisí od formy, v ktorej bola pomoc poskytnutá. Preto by mala byť pomoc rozdelená podľa formy, v ktorej je poskytovaná. Za týmto účelom boli zavedené štyri kategórie. Príslušná kategória je označená písmenom A, B, C, alebo D, a je bližšie určená číslom 1 alebo 2. Číslo 1 charakterizuje rozpočtovú pomoc (t.j. pomoc poskytovanú zo štátneho rozpočtu) a číslo 2 charakterizuje daňové úľavy (t.j. pomoc udelenú prostredníctvom daňového systému).

Kategória A (A1+A2)

Prvá kategória (A) obsahuje pomoc, ktorá je poskytnutá v plnom rozsahu prijímateľovi. Inými slovami povedané, prvok pomoci sa rovná kapitálovej hodnote pomoci. Táto prvá kategória je rozdelená do dvoch skupín v závislosti od toho, či pomoc je poskytnutá prostredníctvom rozpočtu (A1) alebo prostredníctvom daňového systému či systému sociálneho zabezpečenia (A2).

Zoznam nástrojov pomoci spadajúcich pod skupiny A1 alebo A2

- A1: Dotácie, príspevky
- A1: Úhrada úrokov alebo časti úrokov z úveru poskytnutého podnikateľovi
- A2: Daňové úľavy a odpustenie daní, cla a dovozne prirážky
- A2: Úľavy na pokutách, penále, úroku a zvýšenie dane a úľavy na príspevkoch sociálneho zabezpečenia
- A2: Predaj alebo prenájom nehnuteľného majetku štátu alebo obce za cenu nižšiu ako je trhová cena

Kategória A predstavovala za rok 2000 celkovú sumu vo výške **4. 140. 307 tis. Sk**, z toho kategória A1 predstavovala 2. 051. 176 tis. Sk a kategória A2 predstavovala 2. 089. 131 tis. Sk.

Kategória B (B1)

Kategória B1 nie je často používanou kategóriou štátnej pomoci. Zahŕňa všetky aktivity štátu alebo samosprávy, ktorých výsledkom je nadobudnutie podielu v súkromných spoločnostiach. Takýto finančný transfer štátnych inštitúcií vo forme podielovej účasti je štátnou pomocou okrem prípadu, kedy sa verejný sektor správa ako súkromný investor podľa normálnych trhových podmienok, t.j. ak štát získa akcie za rovnakých okolností, za akých ich získal súkromný sektor.

Zoznam nástrojov spadajúcich pod skupinu B1

- B1: Podielová účasť štátnej inštitúcie alebo samosprávy v ľubovolnej forme v súkromných spoločnostiach (napr. konverzia dlhu na akciový kapitál)

Kategórie B, B1 sa za rok 2000 v SR pri poskytovaní štátnej pomoci nevyužívali.

Kategória C (C1+C2)

Obsahuje štátnu pomoc, ktorej realizácia spočíva v poskytnutí úveru so zvýhodnenou úrokovou sadzbou alebo odklad platenia dane a povolenie splátok dane.

Zoznam nástrojov spadajúcich pod skupiny C1 alebo C2

- C1: Zvýhodnené úvery alebo pôžičky z verejných a súkromných zdrojov (úhrada úrokov – čiastočná alebo úplná – je zaradená pod skupinu A1)
- C2: Odklad platenia dane a povolené splátky dane (výška štátnej pomoci je rozdiel medzi penále a úrokom)

Kategória C predstavovala za rok 2000 celkovú sumu vo výške **5. 880 tis. Sk**, z toho kategória C1 predstavovala 5. 880 tis. Sk a v kategórii C2 nebola vykázaná žiadna štátna pomoc.

Kategória D (D1A)

Posledná kategória (D) zahŕňa štátne a bankové záruky (treba rozlišovať zvlášť prevzatie a realizovanie záruky), vyjadrené v nominálnych hodnotách poskytnutých záruk. V zmysle metodiky Európskej únie je v rámci tejto kategórie uvedená iba hodnota realizovaných štátnych a bankových záruk (D1A).

Zoznam nástrojov spadajúcich pod skupinu D1A

- D1A: straty vyplývajúce zo záručných schém po odpočítaní zaplatených poplatkov, t.j. hodnota realizovaných štátnych a bankových záruk

Kategória D (D1A) predstavovala za rok 2000 celkovú sumu vo výške **5. 712. 238 tis. Sk**, z toho realizované bankové záruky sú vo výške 11. 352 tis. Sk, realizované štátne záruky sú vo výške 5. 700. 886 tis. Sk.

Odvetvová štruktúra

V priloženej tabuľke (Príloha č. 1) je rozdelenie pomoci podľa odvetvia, do ktorého bola pomoc nasmerovaná. Zvlášť vykazované sú vybrané odvetvia označované aj ako „citlivé sektory (rudné a uhoľné baníctvo, doprava, automobilový priemysel, oceliarsky priemysel, lodiarsky priemysel, priemysel syntetických vlákien, export)“, na ktoré sa pomoc vykazuje samostatne. V prípade pomoci napr. na „výskum a vývoj“, ktorý je však čisto zameraný na pomoc „lodiarskemu priemyslu“, sa takáto pomoc finančne vykazuje len pri lodiarskom priemysle, a z odvetvia výskum a vývoj je táto položka vyňatá. Pri zaradovaní do tabuľky majú teda vybrané citlivé odvetvia prednosť pred horizontálnym členením.

Rozsah poskytnutej štátnej pomoci

Správa o poskytnutej štátnej pomoci za rok 2000 v Slovenskej republike, na základe predložených podkladových materiálov, hodnotí poskytovanie štátnej pomoci z prostriedkov štátneho rozpočtu. Táto pomoc bola realizovaná prostredníctvom štátnych orgánov, štátnych fondov, štátnych peňažných ústavov a komerčných bánk, obcí a iných právnických osôb. Predložená správa zaznamenáva štátnu pomoc podľa vtedy platných legislatívnych predpisov.

Poskytnutá štátna pomoc je v správe rozčlenená predovšetkým podľa odvetví, v ktorých bola poskytnutá pomoc a ktoré sú monitorované i zo strany Európskej únie. Odvetvová štruktúra je ďalej špecifikovaná kategóriami pomoci A1 – D1A, ktoré podávajú informáciu o tom, v akej forme (jednej alebo i viacerých) sa uvedené odvetvie podieľalo na príjme štátnej pomoci.

Celkom poskytnutá štátna pomoc v roku 2000 predstavovala sumu **9. 858. 425 tis. Sk.**

Pozn.: Štátna pomoc poskytnutá v rokoch 1999 a 2000 – porovnanie je v prílohe č. 3 (str.37).

1. HORIZONTÁLNA POMOC

1.1 Výskum a vývoj

Veda a technika ovplyvňujú konkurencieschopnosť ekonomiky a pomáhajú zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj spoločnosti. Poskytovanie štátnej pomoci v roku 2000 v oblasti výskumu a vývoja malo za cieľ podporiť rozvoj vedy a techniky (ďalej RVT) v priemyselných odvetviach SR.

Ministerstvo hospodárstva SR (ďalej MH SR) v roku 2000 poskytlo štátnu pomoc na riešenie 61 úloh rozvoja vedy a techniky, ktorých programová náplň bola orientovaná do týchto schválených oblastí (smerov):

- Podpora kvalifikačnej expanzie technologických inovácií v priemysle a v energetike,
- Sofistikované riadiace procesy,
- Technologické a výrobné inovácie strojárskoho a elektrotechnického priemyslu,
- Technologické a výrobné inovácie chemického a ľahkého priemyslu,
- Technológie podporujúce rozvoj farmácie a biotechnológií,
- Vývoj technológií premeny energie a energetických systémov,
- Zvýšenie intenzity spracovania domácich a obnoviteľných surovín.

Z kapitoly MH SR, skupiny 2 – Veda a technika (civilná správa) bola v roku 2000 skutočne poskytnutá štátna pomoc v celkovom objeme **340. 694 tis. Sk**, z toho:

- pokračujúce úlohy RVT (32 projektov) financované zo štátneho rozpočtu
280. 132 tis. Sk
- nové úlohy RVT (29 projektov) začaté v 2. polroku 2000, financované v roku 2000 z mimorozpočtových zdrojov získaných privatizáciou
60. 562 tis. Sk

Z hľadiska odvetvovej štruktúry bola štátna pomoc nasmerovaná do týchto odvetví:

[v tis. Sk]

Odvetvie	Výška štátnej pomoci		Porovnanie (%)
	Kategória pomoci (A1)		
	1999	2000	1999/2000
Strojársky a elektrotechnický priemysel	152. 302	168. 684	+10,8
Energetický priemysel	34. 524	55. 237	+60,0
Chemický a farmaceutický priemysel	77. 874	55. 285	- 29,0
Drevospracujúci a papierenský priemysel	11. 435	15. 013	+31,3
Ľahký priemysel	30. 945	46. 475	+50,2
SPOLU	307. 080	340. 694	+10,9

Nárast finančných prostriedkov na riešenie úloh výskumu a vývoja v roku 2000 bol potvrdený podľa uznesenia vlády SR č. 834/2000 k návrhu na využitie finančných prostriedkov z mimorozpočtových zdrojov získaných privatizáciou schválených v zákone o štátnom rozpočte na Rozvojové programy výskumu a vývoja na urýchlenie reštrukturalizácie a zvýšenie konkurencieschopnosti SR.

Percentuálne porovnanie vynaložených finančných prostriedkov na riešenie úloh výskumu a vývoja podľa jednotlivých rokov nedáva skutočný pohľad na pomerné zastúpenie finančného krytia jednotlivých odvetví. Úlohy výskumu a vývoja sú riešené v troch nasledujúcich rokoch tak, aby zabezpečili rozhodujúce rozvojové smery tých odvetví, ktorých programové smery Konceptného zamerania technickej politiky do roku 2003 boli naplnené. Výber úloh výskumu a vývoja je podriadený výberovému konaniu s uplatnením zákona č. 263/1999 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Z uvedených dôvodov je možno na základe spracovanej tabuľky konštatovať zachovanie podielu finančného zabezpečenia úloh výskumu a vývoja v oblasti strojárstva a elektrotechnického priemyslu, nárast odvetví energetiky, ľahkého priemyslu, drevospracujúceho a papierenského priemyslu a pokles chemického a farmaceutického priemyslu. Ide o dôsledok predchádzajúceho obdobia, kde práve uvedené oblasti boli finančne nižšie zabezpečené, resp. v oblasti chemického priemyslu boli zabezpečené väčším počtom úloh rozvoja vedy a techniky.

Riešenie a financovanie uvedených úloh RVT v roku 2000 bolo zabezpečované v zmysle:

- Uznesenia vlády SR č. 985 k návrhu zákona o štátnom rozpočte na rok 2000, z 11. novembra 1999,
- Uznesenia vlády SR č. 834 k návrhu na využitie finančných prostriedkov z mimorozpočtových zdrojov získaných privatizáciou schválených v zákone o štátnom rozpočte na Rozvojové programy výskumu a vývoja na urýchlenie reštrukturalizácie a zvýšenie konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky z 18. 10. 2000,
- Zákona č. 263/1999 Z. z. o verejnom obstarávaní z 24. 8. 1999,
- Zákona č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov,
- Výnosu MF SR č. 41/59/1996 z 27. 2. 1996, č. 28145/1996/41 z 24. 6. 1997 v znení neskorších predpisov,
- Zmluvy o riešení úlohy rozvoja vedy a techniky a združení finančných prostriedkov na jej riešenie uzatvorených medzi MH SR, riešiteľmi a združovateľmi, ktorí sa podieľali na financovaní úlohy RVT.

1.2 Životné prostredie

Ministerstvo životného prostredia SR sa v roku 2000 podieľalo na poskytnutí minimálnej štátnej pomoci prostredníctvom Štátneho fondu životného prostredia a v záujme podpory malého a stredného podnikania sa podieľalo na poskytnutí minimálnej štátnej pomoci v rámci „Programu podpory postupného vylúčenia spotreby látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu“ prostredníctvom Slovenskej záručnej a rozvojovej banky. V oboch prípadoch ide o kategóriu A1.

Štátny fond životného prostredia v roku 2000 poskytol 8 podnikateľským subjektom štátnu pomoc formou dotácie, pod hranicou „de minimis“ t.j. menej ako 100 tis. EUR pre jedného príjemcu v priebehu troch po sebe nasledujúcich rokov, v celkovej výške **11. 400 tis. Sk**.

Štátna pomoc poskytnutá prostredníctvom Štátneho fondu životného prostredia v roku 2000:

Príjemca štátnej pomoci	Účel poskytnutia štátnej pomoci	Suma v tis. Sk
VIJOFEL-V.Džubakovský Mäsovýroba Bardejov	ČOV a kanal. pre miestnu časť - Podstavenec a mäsovýroba VIJOFEL	3. 000
Verejnoprospešné služby s.r.o. Sabinov	Sanácia - uzavretie skládky odpadu Ražňany	1. 200
Duteko a.s. Prešov	Sanácia a rekultivácia skládky Cemjata	1. 800
Ekos s.r.o. Stará Ľubovňa	Medzisklad nebezp. Odpadov - odber ďalších druhov nebezpečných odpadov	1. 000
Mlynsko-pekársky a cestov. kombinát a.s. Spišská Nová Ves	Dodávka kogener. zdroja so sorbčným chladením	500
Vladimír Marčiš – MARLEX Rudina, okr. Kys. Nové Mesto	Výmena freónového chladenia za čpavkové v mäsovýrobe	2. 000
Tesla Stropkov a.s.	Plynofikácia MŠ a DJ Tesla	900
AGROTAURIS s.r.o. Rimavská Sobota	Nadzemné nádrže na tekutý hnoj	1. 000

V priebehu roka 2000 sa realizoval „Program podpory postupného vylúčenia spotreby látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu“, ktorý bol nasmerovaný malým a stredným podnikateľom. Vyhlásovateľom programu bolo Ministerstvo životného prostredia SR a poskytovateľom štátnej pomoci Slovenská záručná a rozvojová banka, š.p.ú. Bratislava.

Cieľom „Programu podpory postupného vylúčenia spotreby látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu“, ktorý bol nasmerovaný malým a stredným podnikateľom, bolo vytvoriť podmienky na vylúčenie spotreby látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu. Podpora tak bola zameraná na postupné vylúčenie používania látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu obnovou zariadení, investíciami. Táto podpora mala uľahčiť malým a stredným podnikateľským subjektom zmenu technológie (obnovu) existujúcich zariadení pracujúcich s kontrolovanými látkami, inštaláciu nových zariadení s obsahom alternatívnych látok, podporu zberu, recyklácie, regenerácie a zneškodňovanie použitých kontrolovaných látok. Kritériami pre poskytnutie štátnej pomoci bola úroveň dopadu na životné prostredie, zabezpečenosť spolufinancovania projektu inými zdrojmi (vlastné zdroje, bankový úver) a reálnosť podnikateľského zámeru. Uvedenými opatreniami sa malo zabezpečiť dosiahnutie plnenia prijatých medzinárodných záväzkov a zabezpečenie ochrany životného prostredia. Vyhlásovateľom programu bolo Ministerstvo životného prostredia SR a poskytovateľom štátnej pomoci Slovenská záručná a rozvojová banka, š.p.ú. Bratislava (ďalej SZRB).

Štátna pomoc bola v tomto prípade poskytovaná žiadateľom priamou formou, a to ako úhrady úrokov alebo časti úrokov z poskytnutého komerčného úveru na predložený podnikateľský zámer a dotácie na časť predloženého podnikateľského zámeru, ktorý súvisí s účelom štátnej pomoci. Celková výška individuálnej štátnej pomoci nesmela presiahnuť 25% oprávnených nákladov pri regulovaných látkach a 40% oprávnených nákladov pri alternatívnych látkach na obstaranie novej technológie, ktorá vyhovuje zákonu č. 76/1998 Z.z. o ochrane ozónovej vrstvy Zeme.

Program bol vyhlásený na podporu projektov, ktorých realizácia sa začala po 1. januári 1997. Program sa končí dňom 31. decembra 2005. Prostredníctvom Programu

podpory postupného vylúčenia spotreby látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu, schváleného vládou SR, boli v roku 2000 pridelené finančné prostriedky vo výške **1. 310 tis. Sk**.

1.3 Malé a stredné podnikanie

Zákon o štátnej pomoci č. 231/1999 Z. z. neobsahuje v prechodných a záverečných ustanoveniach výnimku o tom, že programy štátnej pomoci, ktoré sa začali realizovať pred 1. januárom 2000 sa môžu ukončiť podľa dovtedy platných právnych predpisov, vzťahuje sa preto aj na programy, ktoré sa začali realizovať roku 1999, resp. ešte v skorších rokoch. Pred 1. januárom 2000 sa prostredníctvom vládných programov realizovala najmä podpora malého a stredného podnikania. Poskytovatelia štátnej pomoci SZRB a MH SR upravili programy na základe uznesenia vlády SR č. 985 úlohy č. C. 47 z 11. novembra 1999, ktoré sa realizujú aj po 1. januári 2000 tak, aby podmienky poskytovania prostriedkov štátneho rozpočtu do oblasti malého a stredného podnikania boli v súlade so zákonom o štátnej pomoci, a predložili ich na schválenie vláde SR. K takto upraveným programom zaujal stanovisko aj Úrad pre štátnu pomoc, keďže môže v plnom rozsahu zo zákona o štátnej pomoci posudzovať, či sú programy štátnej pomoci v súlade s kritériami Európskej únie.

1.3.1 Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania

Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania ako vykonávateľ zabezpečovala pre poskytovateľa štátnej pomoci Ministerstvo hospodárstva SR v roku 2000 realizáciu vládou SR schválených 10 programov štátnej pomoci malým a stredným podnikateľom. Podpora malých a stredných podnikateľov (ďalej MSP) vychádzala i v priebehu roku 2000 zo strednodobých priorít uvedených v Národnom programe pre implementáciu *acquis communautaire*. Ide najmä o upevnenie postavenia MSP a stimuláciu ich rastu, zvýšenie konkurencieschopnosti MSP, urýchlenie ich internacionalizácie a prieniku na nové trhy. Uvedené priority boli rozpracované do konkrétnych štátnych rozvojových programov, na ktorých sa podieľala SZRB, š. p. ú.. Finančné prostriedky na podporu MSP boli čerpané predovšetkým zo štátneho rozpočtu a z Fondu PHARE a štátna pomoc bola realizovaná najmä prostredníctvom štátnych orgánov.

Štátne programy

Vláda SR svojím uznesením č. 779/2000 zo dňa 27. septembra 2000 schválila 10 programov štátnej pomoci na podporu rozvoja MSP pre rok 2000. Režimu zákona NR SR č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci nepodliehali tieto programy:

1. Monitoring a výskum v oblasti MSP, a
2. Program vzdelávania, školení a poradenstva pre vybrané skupiny záujemcov o podnikanie.

Z ôsmich rozhodujúcich programov na podporu rozvoja MSP neboli realizované tieto programy:

1. Mikropôžičkový program, v dôsledku zmeny podmienok realizácie programu spôsobenej nadobudnutím účinnosti zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci /realizoval sa v rozsahu disponibilných prostriedkov Fondu PHARE/.

2. Program podpory medzinárodnej kooperácie – SUBKONTRAKTÁCIA, v dôsledku veľmi neskorého pridelenia zdrojov zo štátneho rozpočtu (december 2000).
3. K programu „Účasť Slovenskej republiky v 3. viacročnom programe pre malé a stredné podniky EÚ na rok 2000“ uvádzame, že na program v súlade s požiadavkou Európskej komisie bolo uhradených 4.739.327,47 Sk v júli roku 2000. Z programu boli čerpané prostriedky na prevádzku Európskeho informačného centra a organizáciu medzinárodného veľtrhu INTERPRISE v Nitre. Tieto prostriedky boli hradené z rozpočtu EÚ.

Štátna pomoc bola v roku 2000 poskytnutá v rámci týchto programov:

1. Program implementácie systémov riadenia kvality – Kvalita,
2. Program transferu technológií,
3. Program poradenstva pre malých a stredných podnikateľov,
4. Program vzdelávania a školení pre malých a stredných podnikateľov,
5. Podporný úverový program.

Výška poskytnutej štátnej pomoci podľa jednotlivých programov:

[v tis. Sk]

Stručný názov programu	Výška štátnej pomoci	Výška štátnej pomoci
	Kategória pomoci (A1)	Kategória pomoci (C1)
Kvalita	2. 819	
Transfer technológií	3. 150	
Poradenstvo	3. 453	
Vzdelávanie a školenia	157	
Podporný úverový program		1. 760
SPOLU	9. 579	1. 760

Výška štátnej pomoci za rok 2000 za všetky uvedené programy štátnej pomoci pre malého podnikateľa a stredného podnikateľa, poskytnutá Ministerstvom hospodárstva SR ako poskytovateľom programov a Národnou agentúrou pre rozvoj malého a stredného podnikania ako vykonávateľom programov, dosiahla spolu sumu **11. 339 tis. Sk**.

Pozn.: Stručná charakteristika jednotlivých štátnych programov je uvedená v prílohe č. 2.

1.3.2 Slovenská záručná a rozvojová banka, š. p. ú.

V roku 2000 pokračovala SZRB, š. p. ú. v poskytovaní záruk v rámci záručných programov, úverov podľa úverového programu a nenávratných finančných príspevkov v súlade s príspevkovými programami schválenými vládou SR, konkrétne uznesením č. 759/2000 zo dňa 27. 9. 2000.

Uvedeným dňom SZRB, š. p. ú. začala poskytovať podporu pre malých a stredných podnikateľov podľa týchto programov:

1.3.2.1 Záručné programy

1. Program na podporu malého a stredného podnikania formou poskytovania bankových záruk na finančné úvery,
2. Program na podporu malého a stredného podnikania formou poskytovania protizáruk na zahraničné úvery,
3. Program na podporu malého a stredného podnikania formou poskytovania bankových záruk na predhypotekárne úvery,
4. Program podpory rozvoja bytovej výstavby formou poskytovania bankových záruk za úvery.

SZRB v roku 2000 posúdila 17 žiadostí o poskytnutie záruky. V rámci programov štátnej pomoci bolo poskytnutých 9 záruk podľa § 5 ods. (2) písm. a) citovaného zákona. Výška poskytnutých záruk za rok 2000 dosiahla hodnotu 48. 013 tis. Sk, pričom na základe výzvy na plnenie z bankovej záruky poskytla SZRB plnenie, t. j. realizovala bankovú záruku v zmysle § 5 ods. (1) písm. d) citovaného zákona, v piatich prípadoch v celkovej hodnote **11. 352 tis. Sk** (kategória pomoci D1 A).

SZRB prepracovala, zosúladiť a plne implementovala podmienky zákona o štátnej pomoci do svojich obchodných produktov, ktorými sú v oblasti záručných programov uvedené programy.

Pozn.: Stručná charakteristika záručných programov je uvedená v prílohe č. 2.

1.3.2.2. Úverové programy

1. Úverový program PODPORA na podporu rozvoja malého a stredného podnikania.
2. Úverový program REGIÓN na podporu rozvoja malého a stredného podnikania pre posilňovanie a reštrukturalizáciu menej rozvinutých okresov.
(v rámci tohto programu nebola v roku 2000 poskytnutá štátna pomoc)

V oblasti úverových programov bola podpora na rozvoj malého a stredného podnikania realizovaná v rámci úverového programu „Podpora“. SZRB tak v uplynulom roku posúdila 56 žiadostí o poskytnutie nepriameho úveru z uvedeného úverového programu. Z nich schválila 42, to znamená, že akceptovala 42 úverových zmlúv v celkovej výške 200. 140 tis. Sk, na ktorých sa podieľala poskytnutím úveru v celkovej hodnote 133. 430 tis. Sk. Výška poskytnutej štátnej pomoci z úverového programu Podpora dosiahla za rok 2000 výslednú sumu **2. 110 tis. Sk (C1)**.

Pozn.: Stručná charakteristika úverových programov je uvedená v prílohe č. 2.

1.3.2.3 Príspevkové programy

V oblasti príspevkových programov bola podpora na rozvoj malého a stredného podnikania realizovaná prostredníctvom programu ŠTART 2000 schváleného uznesením vlády SR č. 493/2000 dňa 28. júna 2000 a programu na podporu rozvoja cestovného ruchu č. 5 schváleného uznesením vlády SR č. 706/2000 dňa 13. septembra 2000. Ďalšie dva nasledujúce programy uvedené pod číslami 3. a 4. neprešli pripomienkovým konaním Úradu pre štátnu pomoc, to znamená, že nebola zabezpečená implementácia zákona č. 231/1999

Z. z. o štátnej pomoci do uvedených programov a tieto programy boli schválené vládou SR v rozpore s § 5 ods. (6) citovaného zákona, t. j. bez prílohy, ktorou je stanovisko orgánu podľa § 21 zákona NR SR č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci.

1. Program podpory rozvoja cestovného ruchu č. 5,
2. Program ŠTART 2000,
3. Program na podporu úspor energie a využitia alternatívnych zdrojov energie,
4. Program podpory postupného vylúčenia spotreby látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu - OZÓN.

SZRB v priebehu roku 2000 posúdila 95 žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, t. j. dotácie a za všetky realizované príspevkové programy vyplatila vo forme priamej štátnej pomoci, t. j. dotácie celkovú sumu **41. 740 tis. Sk**.

Štátna pomoc poskytnutá pre malých a stredných podnikateľov v roku 2000 vo forme realizácie bankových záruk, vo forme tzv. mäkkých úverov a vo forme dotácií prostredníctvom poskytovateľa SZRB, dosiahla hodnotu 55. 202 tis. Sk, pričom sa do hodnoty neráta výška poskytnutých bankových záruk, ale plnenie, t. j. realizácia bankovej záruky v zmysle § 5 ods. (1) písm. d) citovaného zákona.

Výška poskytnutej štátnej pomoci podľa jednotlivých programov bola nasledovná:

[v tis. Sk]

Stručný názov programu	Výška štátnej pomoci
	Katégoria pomoci (A1)
Program podpory rozvoja CR v SR č. 5	29. 938
ŠTART 2000	6. 497
Program na podporu úspory energie	3. 995
Program OZÓN	1. 310
SPOLU	41. 740

Pozn.: Stručná charakteristika príspevkových programov je uvedená v prílohe č. 2.

SZRB v priebehu roku 2000 posúdila 95 žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, t. j. dotácie, a za všetky realizované príspevkové programy vyplatila vo forme priamej štátnej pomoci t. j. dotácie, celkovú sumu **41. 740 tis. Sk**.

Štátna pomoc poskytnutá pre malých a stredných podnikateľov v roku 2000 vo forme realizácie bankových záruk, vo forme tzv. mäkkých úverov a vo forme dotácií prostredníctvom poskytovateľa SZRB, š. p. ú., dosiahla hodnotu 55. 202 tis. Sk (pričom sa do hodnoty neráta výška poskytnutých bankových záruk, ale plnenie, t. j. realizácia bankovej záruky v zmysle § 5 ods. (1) písm. d) citovaného zákona).

Odvetvová štruktúra (malí a strední podnikatelia) rok 2000:

[v tis. Sk]

Odvetvie	Výška štátnej pomoci		
	Katégorie pomoci		
	A 1	C 1	D1 A

Horizontálne odvetvia:			
Malé a stredné podnikatelia spolu	51. 319	3. 870	11. 352
Vybrané odvetvia:			
Cestovný ruch	29. 938		
Ostatné	21. 381	3. 870	11. 352

Štátna pomoc realizovaná od účinnosti zákona NR SR č. 231/1999 Z. z. t. j. od 1. januára 2000 poskytovateľmi, SZRB a MH SR, v rámci horeuvedených programov s výnimkou jedného záručného programu bola poskytovaná podľa § 3 citovaného zákona. Z uvedeného dôvodu vyplývala pre poskytovateľov štátnej pomoci ako i príjemcov štátnej pomoci, okrem vyššie spomenutej výnimky, iba oznamovacia povinnosť, ako to ukladá § 22 ods. 2 citovaného zákona.

Pozn.: Celková suma horeuvedenej štátnej pomoci bola zaradená v rámci odvetvovej štruktúry do odvetvia MSP.

1.4 Realizované splátky úverov so štátnymi zárukami

Štátna pomoc poskytnutá formou realizovaných splátok úverov so štátnymi zárukami dosiahla v roku 2000 celkový objem **5. 700. 886 tis. Sk**.

[v tis. Sk]

Organizácia	Výška realizovanej splátky		Cieľ pomoci
	1999	2000	
Solivary, a.s., Prešov	238.600	255.056	Bankový úver od Credit Lyonnais Bank na financovanie projektu „Ťažba a spracovanie soli z ložiska Zbudza“
Calex, a.s., Zlaté Moravce	884.900	25.100	Úver od Všeobecnej úverovej banky, a.s., Nitra na zavedenie výroby hermetických chladivových kompresorov
Imuna, š.p., Šarišské Michaľany	6.500	8.530	Úver od Credit Lyonnais Bank Slovakia, a.s. na financovanie programu rozvoja farmaceutickej výroby a spracovania ľudskej krvnej plazmy
Vodohospodárska výstavba š.p., Bratislava	1.441.100	5.412.200	Úvery od J.P.Morgan a Bankers Trust Luxembourg určené na výstavbu Vodného diela Gabčíkovo a Vodného diela Žilina.
PT Žilina, a.s.	613.300	-	
Chirana - Prema, a.s.	56.000	-	
Slovenská ovčiarska spol. a.s.	30.000	-	
Slovenské elektrárne, a.s.	421.500	-	
ZŤS TEES, a.s., Martin	85.000	-	

ZĽS Dubnica n/Váhom, a.s.	400.000	-	
SPOLU	4.176.900	5.700.886	

Uvedená štátna pomoc v celkovej výške **5. 700. 886 tis. Sk** bola poskytnutá bez schválenia Úradom pre štátnu pomoc.

Ak vláda rozhodne o prevzatí štátnej záruky za úver v zmysle Nariadenia vlády SR č. 91/1996 Z.z. o štátnych zárukách v znení neskorších predpisov, Ministerstvo financií SR v zastúpení SR uzatvorí *ručiteľskú zmluvu* medzi Slovenskou republikou a úverujúcim peňažným ústavom. Ministerstvo financií SR potom podľa § 6 ods. 1 písm. e) a § 15 ods. 3 Zákona č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov plní za subjekt, ktorému bola poskytnutá štátna záruka, záväzky vyplývajúce z ručiteľskej zmluvy.

Pozn.: Celková suma výšky realizovanej splátky úveru uvádzaná za Solivary Prešov, a.s. bola zaradená do odvetvia banský a hutnícky priemysel.

2. VYBRANÉ ODVETVIA

2.1 Oceliarsky priemysel

V roku 2000 bola oceliarskemu priemyslu poskytnutá štátna pomoc v celkovej výške **1. 416. 379 tis. Sk** formou úľavy na pokutách, penále a zvýšení dane pre nasledovných príjemcov:

[v tis. Sk]

Príjemca štátnej pomoci	Poskytovateľ štátnej pomoci		
	Ministerstvo financií SR	Ústredné daňové riaditeľstvo	Daňové úrady
VSŽ, a.s., Košice	1. 137. 561	-	-
VSŽ OCEL, a.s., Košice	217. 999	29. 999	30. 820
SPOLU	1. 355. 560	29. 999	30. 820

Pre porovnanie, v roku 1999 bola oceliarskemu priemyslu poskytnutá štátna pomoc v celkovej výške 125. 696 tis. Sk, z toho formou:

- úľavy na pokutách, penále, úroku a zvýšení dane pomoc vo výške 130 tis. Sk,
- odkladu platenia dane a zaplatenia dane v splátkach pomoc vo výške 125. 566 tis. Sk.

2.2 Lodiarsky priemysel

V roku 2000 bola za Slovenské lodenice Komárno, a.s., Bratislava prevzatá štátna záruka za úver na dodávku troch kusov lodných objektov v celkovej výške **660. 678 tis. Sk** v prospech Eximbanky SR. Uvedená štátna pomoc bola poskytnutá bez schválenia Úradom pre štátnu pomoc.

Pre porovnanie, v roku 1999 bola poskytnutá štátna pomoc v celkovej výške 2. 438 tis. Sk, z toho formou:

- úľavy na pokutách, penále, úroku a zvýšení dane pomoc vo výške 231 tis. Sk,
- odkladu platenia dane a povolených splátok dane pomoc vo výške 2. 207 tis. Sk.

2.3 Automobilový priemysel

V roku 2000 bol VOLKSWAGEN Slovakia, a.s., Bratislava na základe Nariadenia vlády SR č. 192/1998 Z.z. o podmienkach oslobodenia novovzniknutých daňových subjektov od dane z príjmov právnických osôb oslobodený od dane z príjmov právnických osôb za zdaňovacie obdobie roku 1999 v celkovej výške **1. 318. 236 tis. Sk**.

Úrad pre štátnu pomoc zastáva názor, že v danom prípade ide jednoznačne o štátnu pomoc pre automobilový priemysel. V uvedenom prípade je potrebná zmena citovaného nariadenia vlády, nakoľko je momentálne pokladané za hospodárske opatrenie vlády SR, na ktoré sa zákon o štátnej pomoci nevzťahuje. Predmetná problematika je stále otvorená.

Pre porovnanie, v roku 1999 bola poskytnutá štátna pomoc v celkovej výške 1. 896 tis. Sk, z toho formou:

- úľavy na pokutách, penále, úroku a zvýšení dane pomoc vo výške 144 tis. Sk,
- finančnej pomoci v rámci programu „Odstránenie starých environmentálnych záťaží v spoločnosti Volkswagen Bratislava“ vo výške 1. 752 tis. Sk.

2.4 Priemysel syntetických vlákien

V roku 2000, rovnako ako v roku 1999, nebola poskytnutá žiadna štátna pomoc.

2.5 Doprava a spoje

2.5.1 Kombinovaná doprava

Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR od roku 1996 realizuje Program podpory rozvoja kombinovanej dopravy v SR (malé a stredné podnikanie), ktorý umožňuje poskytovať podnikateľom v kombinovanej doprave bankové záruky vo výške 85 % z istiny úveru a max. do 70 % i nenávratný finančný príspevok na úhradu časti úrokov.

V roku 2000 neboli príjemcom poskytnuté žiadne finančné príspevky, nakoľko sa do uvedeného programu nezapojil žiadny podnikateľský subjekt.

Pri porovnaní s rokom 1999 bola v rámci programu poskytnutá štátna pomoc dvom podnikateľským subjektom formou finančného príspevku v celkovej výške 3. 554 tis. Sk. Záruky poskytnuté neboli, pretože o túto formu podpory neprejavil záujem žiadny podnikateľský subjekt.

2.5.2 Cestná doprava

Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR realizuje Program obnovy vozového parku slovenskej autobusovej dopravy, v rámci ktorého je možné poskytnúť príspevok na zníženie úrokového zaťaženia strednodobého investičného úveru poskytnutého Poštovou bankou, a.s.. Maximálna výška príspevku je 35 % úrokových nákladov (v absolútnej výške maximálne 5 mil. Sk).

V roku 2000 bola prostredníctvom SZRB poskytnutá štátna pomoc formou úhrady časti úrokov z úveru subjektom vykonávajúcim pravidelnú prímestskú a mestskú dopravu obyvateľstva vo výške **7. 870 tis. Sk**.

V roku 2000 bola tiež obecným úradom Branč poskytnutá štátna pomoc pre dopravný podnik Slovenská autobusová doprava, š.p., Nitra vo výške **355 tis. Sk** na úhradu časti straty za výkony poskytnuté na základe zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme.

V roku 2000 bola prostredníctvom krajských úradov poskytnutá štátna pomoc formou neinvestičných dotácií pre štátne podniky Slovenskej autobusovej dopravy na základe zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme v celkovej výške **1. 065. 388 tis. Sk**.

Pre porovnanie, v roku 1999 bola prostredníctvom krajských úradov poskytnutá štátna pomoc formou neinvestičných dotácií pre štátne podniky Slovenskej autobusovej dopravy na základe zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme v celkovej výške 1. 000. 000 tis. Sk.

2.5.3 Železničná doprava

V roku 2000 bola Železniciam SR poskytnutá úľava na penále z dane zo závislej činnosti a funkčných pôžitkov na úhradu straty za výkony poskytnuté na základe zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme v celkovej výške **51. 648 tis. Sk**, z toho ústredné daňové

riadiateľstvo poskytlo úľavu vo výške 25. 299 tis. Sk a daňové úrady úľavu vo výške 26. 349 tis. Sk.

2.5.4 Letecká doprava

V roku 2000 Úrad pre štátnu pomoc schválil štátnu pomoc na podporu leteckej dopravy v celkovej výške **3. 689 tis. Sk**, z toho:

- odpustenie cla 2. 270 tis. Sk,
- odpustenie dovoznej prirážky 1. 419 tis. Sk.

Uvedená štátna pomoc nebola do 31. decembra 2000 poskytnutá.

2.6 Banský a hutnícky priemysel

2.6.1 Uhoľné baníctvo

V roku 2000 bola zo štátneho rozpočtu SR organizáciám uhoľného baníctva poskytnutá dotácia v celkovej výške **163. 571 tis. Sk**, z toho na úhradu rozdielov nákladov na výrobu triedeného uhlia 85. 443 tis. Sk, na krytie výdavkov spojených s poskytnutím sociálnych a iných príspevkov (deputátne uhlie) zamestnancom uhoľného baníctva 30. 000 tis. Sk a na vyrovnanie strát pri vykonávaní prípravných prác na ťažbu nerentabilných častí ložiska vo výške 48. 128 tis. Sk.

Pre porovnanie, v roku 1999 štátna pomoc pre odvetvie uhoľného baníctva predstavovala hodnotu 183. 729 tis. Sk a bola poskytnutá formou dotácií na triedené druhy uhlia, dotácií na sociálne náklady a dotácií na vyrovnanie strát pri vykonávaní prípravných prác na ťažbu nerentabilných častí ložiska.

2.6.2 Nerudné baníctvo

V roku 2000 bola za Solivary, a.s., Prešov realizovaná štátna záruka vo výške **255. 056 tis. Sk** za bankový úver od Credit Lyonnais Bank na financovanie projektu „Ťažba a spracovanie soli z ložiska Zbudza“.

Pre porovnanie, v roku 1999 bola za Solivary, a.s. Prešov vo výške 238. 600 tis. Sk realizovaná štátna záruka za bankový úver od Credit Lyonnais Bank na projekt „Ťažba a spracovanie soli z ložiska Zbudza“.

2.6.3 Rudné baníctvo

V roku 2000 bola na realizáciu útlmového programu v odvetví rudného baníctva (v zmysle uznesenia vlády SR č. 246/1991) poskytnutá neinvestičná dotácia zo štátneho rozpočtu v celkovej výške **115. 311 tis. Sk**, z toho dotácia na technické práce vo výške 87. 044 tis. Sk a sociálne dotácie, vrátane najvyššej prípustnej expozičnej doby, vo výške 28. 217 tis. Sk.

Pre porovnanie, v roku 1999 boli odvetviu rudného baníctva poskytnuté neinvestičné dotácie na realizáciu útlmového programu v celkovej výške 123. 770 tis. Sk, z toho na technické práce 94. 223 tis. Sk a na sociálne náklady 29. 547 tis. Sk.

2.7 Média a kultúra

2.7.1 Štátny fond kultúry Pro Slovakia

Štátny fond kultúry Pro Slovakia poskytol granty podnikateľským subjektom na podporu kultúrnych aktivít. Poskytnuté granty spadajú do kategórie pomoci A 1. Štátny fond kultúry Pro Slovakia len prispieva na kultúrne aktivity žiadateľov, tzn. že plne nepokrýva ich rozpočty.

Oblasti kultúry podporené Štátnym fondom kultúry Pro Slovakia za rok 2000 v celkovom objeme 13. 990 tis. Sk:

Miestna a regionálna kultúra	175 tis. Sk
Kinematografia a video	10. 050 tis. Sk
Rozhlasová a televízna tvorba	1. 150 tis. Sk
Tanečná kultúra	230 tis. Sk
Hudba	440 tis. Sk
Divadelníctvo	50 tis. Sk
Architektúra	30 tis. Sk
Literatúra	1. 400 tis. Sk
Výtvarníctvo	215 tis. Sk
<u>Pamiatková starostlivosť</u>	<u>250 tis. Sk</u>
SPOLU	13. 990 tis. Sk, z toho
Média a kultúra	13. 815 tis. Sk
Regionálna pomoc	175 tis. Sk

2.7.2 Ministerstvo kultúry SR

Ministerstvo kultúry poskytlo v priebehu roku 2000 účelové transféry vo výške **68. 256 tis. Sk** na tieto kultúrne oblasti:

Tvorba hraného filmu	18. 952 tis. Sk
Mimoriadne kultúrne aktivity	22. 016 tis. Sk
Kultúra menšín – periodická a neperiodická tlač	13. 276 tis. Sk
Tlač a umelecká tvorba určená pre detskú literatúru a časopisy	5. 130 tis. Sk
Pôvodná knižná tvorba a distribúcia	4. 952 tis. Sk
<u>Umelecké časopisy</u>	<u>3. 930 tis. Sk</u>
SPOLU	68. 256 tis. Sk

Celková výška štátnej pomoci poskytnutá v odvetví kultúra a média vykazovala sumu **82. 246 tis. Sk**.

2.8. Ostatné formy štátnej pomoci

2.8.1 Štátna pomoc v oblasti daní a cla

V hodnotenom období za rok 2000 bola Ministerstvom financií SR poskytnutá štátna pomoc týmto poskytovateľom formou úľav:

- na dani z dedičstva, darovania, z prevodu a prechodu nehnuteľností a notárskych poplatkov ,
- sankcií, t.j. úľav z pokút, penále, zvýšenia dane, úrokov na daniach,
- z cla,
- na dovoznej prirážke.

Pokiaľ pomoc chceme štrukturálne charakterizovať podľa účelu použitia v jednotlivých sektoroch, možno konštatovať pomoc:

- oceliarskemu priemyslu	(1. 355. 560 tis. Sk)
- nábytkárskemu priemyslu	(34. 042 tis. Sk)
- strojárskemu priemyslu	(3. 812 tis. Sk)

Jednotlivé prípady štátnej pomoci v rámci oceliarskeho sektoru boli schválené Úradom pre štátnu pomoc a podrobnosti týkajúce sa schválení sú uvedené v kapitole 2.1 Oceliarsky priemysel. Poskytnutá štátna pomoc nábytkárskemu a strojárskemu priemyslu bola predložená na posúdenie úradu a schválená podľa zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci a príslušných smerníc Európskej únie. Celková suma tejto poskytnutej štátnej pomoci dosiahla hodnotu **1. 393. 415 tis. Sk.**

Poskytovateľmi štátnej pomoci boli v roku 2000 aj colné orgány SR. Ministerstvo financií SR určilo opatrením č. 64 z 28. júna 1996 (uverejnený vo Finančnom spravodajcovi č.10/1996) rozsah oprávnenia týchto orgánov na povoľovanie úľav na cle, daniach a iných platbách pri dovoze tovaru. Na základe tohto dokumentu bola poskytnutá štátna pomoc prostredníctvom Colného riaditeľstva SR vo výške 3. 107 tis. Sk a colných úradov vo výške 8. 685 tis. Sk, štátna pomoc celkom teda dosiahla hodnotu **11. 792 tis. Sk.**

Vo všetkých prípadoch bola poskytnutá pomoc do úrovne stanovenej pravidlom „de minimis“, to znamená, že nebolo potrebné vopred túto štátnu pomoc schváliť Úradom pre štátnu pomoc. Štátna pomoc bola poskytnutá vo forme odpustenia cla a dovoznej prirážky, splátok a odkladom platenia cla a upustenia od vybratia úroku z omeškania.

Štátna pomoc v roku 2000 bola poskytnutá aj daňovými orgánmi. Ministerstvo financií prenieslo právomoc rozhodovania na daňové riaditeľstvá a daňové úrady opatrením č. 62/6660/1996 v znení opatrenia č. 6/6-62/1997 zo dňa 16. júna 1997 a podľa § 103 zákona č. 511/92 Z.z. v znení neskorších predpisov. Pri poskytnutej pomoci boli uplatnené tieto formy :

- úľava na dani zo závislej činnosti,
- úľava na dani z dedičstva, darovania, z prevodu a prechodu nehnuteľnosti,
- úľava z penále na dani z príjmov, zvýšenia dane.

Pomoc bola poskytnutá prostredníctvom poskytovateľov, a to ÚDR SR (Ústredné daňové riaditeľstvo SR) - 117. 239 tis. Sk a daňovými úradmi - 535. 880 tis. Sk, v celkovej sume **653. 119 tis. Sk**.

V tejto čiastke je zahrnutá štátna pomoc oceľiarskemu sektoru v hodnote 60. 819 tis. Sk (bližšia charakteristika je v kapitole 2.1 Oceľiarsky priemysel) a zároveň štátna pomoc na podporu dopravy vo výške 51. 648 tis. Sk (podrobnejšie je uvedené v subkapitole 2.5.3. Železničná doprava). Táto pomoc bola individuálne posudzovaná a schválená Úradom pre štátnu pomoc. Čiastka 540. 652 tis. Sk predstavuje objem poskytnutej pomoci podľa pravidiel „de minimis“.

2.8.2 Štátna pomoc poskytnutá v oblasti samosprávy

Štátnu pomoc poskytovali v roku 2000 taktiež mestské (ďalej MsÚ) a obecné úrady (ďalej OÚ). Využívali pritom tieto formy štátnej pomoci :

- úľavy z penále, zo zvýšenia dane, z pokuty za nesplnenie ohlasovacej povinnosti,
- úľavy z dane z nehnuteľnosti,
- úľava z nájomného,
- úľavy z miestnych poplatkov,
- povolenie odkladu platenia dane z nehnuteľnosti alebo platenie dane v splátkach,
- poskytnutie záruky formou ručenia mestským rozpočtom,
- predaj nehnuteľnosti pod trhovú cenu.

Štruktúra príjemcov je charakterizovaná tým, že sa týkala predovšetkým malých a stredných podnikateľov a bola poskytovaná do 100.000 EUR. Nakoľko pomoc bola poskytnutá do výšky 100.000 EUR a netýkala sa citlivých oblastí, nebola schvaľovaná Úradom pre štátnu pomoc. Celková výška poskytnutej štátnej pomoci predstavuje sumu **30. 805 tis. Sk**.

3. REGIONÁLNA POMOC

Štátnu pomoc v zmysle zákona NR SR č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky poskytlo v roku 2000 v oblasti bývania a v oblasti regionálneho rozvoja.

3.1 Regionálny rozvoj

V roku 2000 vláda svojim uznesením č. 578/2000 zo dňa 12. júla 2000 schválila Program štátnej pomoci na rozvoj okresov s vysokou mierou nezamestnanosti a Kritériá na realizáciu Programu štátnej pomoci na rozvoj okresov s vysokou mierou nezamestnanosti, vytvorený na podporu okresov, ktoré boli zaradené v integrovanom pláne regionálneho a sociálneho rozvoja regiónov SR do tzv. prioritného regiónu v rámci regiónov Slovensko-východ, Slovensko-severozápad a Slovensko-juhozápad. Do týchto vybraných regiónov sa má koncentrovať finančná pomoc z predvstupových fondov, ako aj z rozpočtových prostriedkov určených na podporu regiónov.

Predmetný program má za cieľ prostredníctvom štátnej pomoci vo forme dotácií zvýšiť hospodársku aktivitu a tvorbu nových pracovných miest v postihnutých okresoch. Program je zameraný na podporu malých podnikateľov (firiem do 50 zamestnancov), nakoľko objem finančných zdrojov, ktoré má Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR k dispozícii neumožňuje, aby do programu bola zahrnutá aj podpora stredných firiem.

Program štátnej pomoci na rozvoj okresov s vysokou mierou nezamestnanosti, ako aj kritériá na jeho realizáciu boli vypracované v súlade so zákonom č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci a Úrad pre štátnu pomoc k nim vydal súhlasné stanovisko. Na základe Integrovaného plánu bolo vybraných 29 štrukturálne postihnutých a ekonomicky slabých okresov s vysokou mierou nezamestnanosti z Nitrianskeho, Žilinského, Banskobystrického, Košického a Prešovského kraja. Pre každý z vybraných okresov bol určený príslušný limit dotácie. O uvedenom limite bol každý príslušný okresný úrad informovaný.

Z celkového počtu odporučených projektov bolo v roku 2000 schválených 130 žiadostí o štátnu pomoc v celkovom objeme **138. 412 tis. Sk**. Poskytnutá štátna pomoc činila napokon **135. 140 tis. Sk**, pretože dvaja príjemcovia schválenú štátnu pomoc neprebrali. Členenie skutočne poskytnutej štátnej pomoci podľa jednotlivých krajov bolo nasledovné:

Nitriansky kraj :	13. 470 tis. Sk
Banskobystrický kraj :	26. 235 tis. Sk
Žilinský kraj :	10. 108 tis. Sk
Košický kraj :	48. 195 tis. Sk
Prešovský kraj :	37. 132 tis. Sk

Na základe žiadosti Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR bola pre čerpanie finančných prostriedkov v rámci schválených žiadostí o štátnu pomoc, Ministerstvom financií SR povolená výnimka z časového použitia do 30. júna 2001.

V rámci kategorizácie štátnej pomoci za rok 2000 patria všetky schválené projekty do kategórie A1, t.j. dotácie. V rámci odvetvovej štruktúry predloženej v Metodických pokynoch

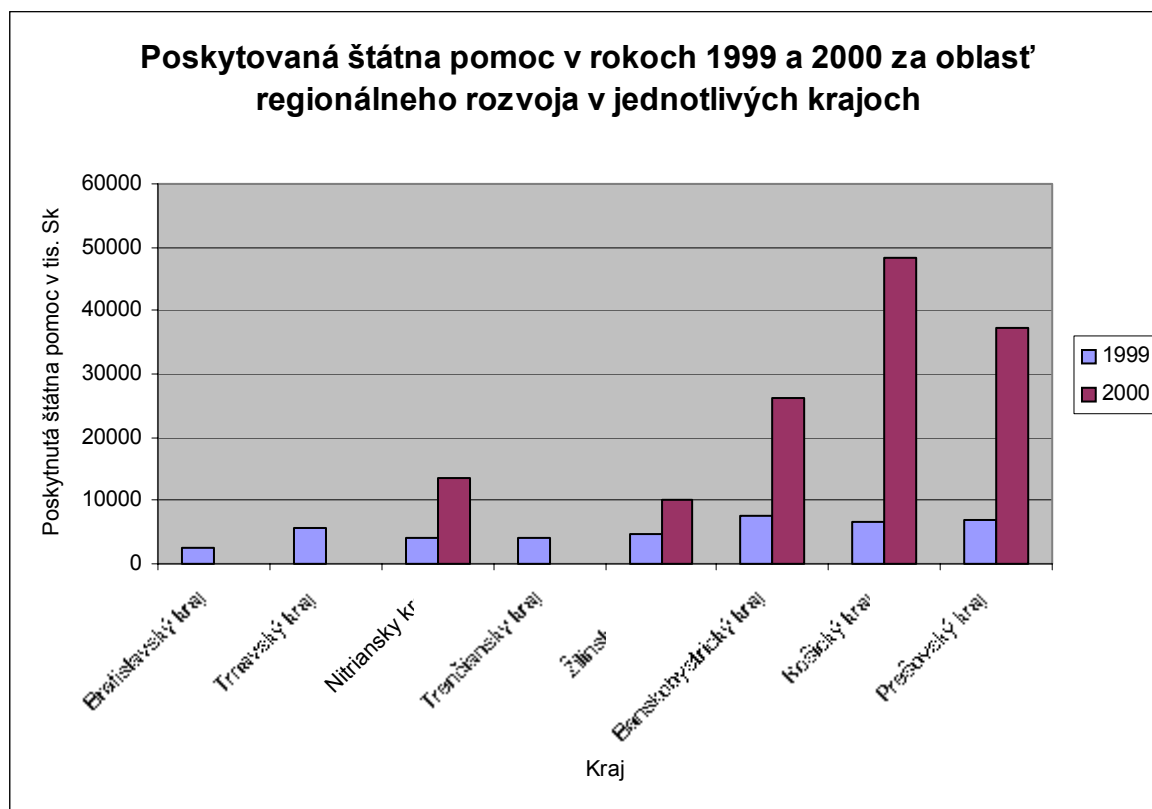
Úradu pre štátnu pomoc patria všetky projekty za rok 2000 do oblasti regionálnej pomoci, nakoľko sa jednalo o projekty podporujúce regionálny rozvoj.

Porovnanie poskytovanej štátnej pomoci v rokoch 1999 a 2000 za oblasť regionálneho rozvoja:

Poskytovanie štátnej pomoci v rokoch 1999 a 2000 nie je plne porovnateľné, preto že došlo ku zmene poskytovateľa aj k zmene systému poskytovania pomoci v oblasti regionálneho rozvoja. V roku 1999 poskytovateľom bol Úrad pre stratégiu rozvoja spoločnosti, vedy a techniky SR a pomoc bola poskytovaná na základe Kritérií pre posudzovanie, schvaľovanie a financovanie projektov podporujúcich regionálny rozvoj. V roku 2000 poskytovateľom bolo priamo Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR a štátna pomoc bola poskytovaná na základe Programu štátnej pomoci na rozvoj okresov s vysokou mierou nezamestnanosti.

Poskytnutá štátna pomoc [v tis. Sk]:

	1999	2000
Bratislavský kraj	2. 500	0
Trnavský kraj	5. 800	0
Nitriansky kraj	3. 950	13. 470
Trenčiansky kraj	4. 000	0
Žilinský kraj	4. 610	10. 108
Banskobystrický kraj	7. 690	26. 235
Košický kraj	6. 500	48. 195
Prešovský kraj	6. 940	37. 132
Slovensko	41. 990	135. 140

3.2 Rozvoj bývania

V oblasti bývania bola poskytnutá štátna pomoc v rámci kategórie pomoci A1–dotácia, podľa Smernice MVRR SR č. 3/2000, ktorou sa určujú pravidlá pre poskytovanie dotácií na odstraňovanie systémových porúch bytových domov. Prijemcami štátnej pomoci boli subjekty, ktoré vlastní, alebo spravujú bytový fond.

Štátna pomoc pre oblasť bývania bola poskytovaná v rámci programu „Program odstraňovania systémových porúch bytových domov“. Vykonávateľom programu je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky z prostriedkov štátneho rozpočtu.

Kritériá a podmienky pre poskytovanie štátnej pomoci pre rozvoj bývania: dotácie sú poskytované do výšky 50 % obstarávacích nákladov stavby na odstránenie bytovej poruchy, s maximálne stanovenými finančnými prostriedkami na mernú jednotku; podmienkou je najmä odborný posudok stavu bytového domu s preukázaním nutnosti odstránenia systémovej poruchy, doklad o splnení odvodových povinností žiadateľa, evidenčný list bytového domu, list vlastníctva žiadateľa, preukázanie vlastných zdrojov na financovanie stavby vo výške min. 50 % obstarávacích nákladov stavby, nakoľko dotácia je určená na dofinancovanie stavby.

Štátna pomoc v rámci programu „Program odstraňovania systémových porúch bytových domov“ bola v roku 2000 poskytnutá 34 subjektom spravujúcim bytový fond. Žiadna z poskytnutých dotácií neprekročila v prepočte sumu 100.000 EUR, t.j. všetka pomoc bola poskytnutá pod hranicou pravidla „de minimis“. Celková výška poskytnutých dotácií v roku 2000 bola **12. 764 tis. Sk.**

3.3 Štátny fond rozvoja bývania

Štátny fond rozvoja bývania poskytol v roku 2000 celkove 31 zvýhodnených úverov podnikateľským subjektom. Výška štátnej pomoci v tomto prípade je vytvorená rozdielom medzi výškou úroku, ktorá by vyplývala z daného úveru pri priemernej úrokovej sadzbe komerčných bánk v danom období a výškou úroku pri poskytnutej zvýhodnenej nižšej úrokovej sadzbe. Takto vypočítaná poskytnutá štátna pomoc pre podnikateľské subjekty spolu činila **2. 010 tis. Sk.** Podnikateľským subjektom boli poskytnuté aj nenávratné príspevky celkove v 11 prípadoch. V tomto prípade celá výška príspevku tvorí štátnu pomoc a celková výška štátnej pomoci poskytnutá vo forme nenávratného príspevku činila **27. 283 tis. Sk.**

Štátny fond rozvoja bývania poskytol zvýhodnené úvery aj obciam v 17 prípadoch a boli poskytnuté aj nenávratné príspevky obciam v 14 prípadoch, tieto však nepatria do kategórie štátnej pomoci.

3.4 Štátna pomoc výrobným družstvám invalidov

Štátna pomoc výrobným družstvám invalidov sa poskytuje na základe Zásad na poskytovanie dotácií zo štátneho rozpočtu výrobným družstvám invalidov v súlade s Podmienkami hospodárenia rehabilitačného fondu výrobných družstiev invalidov. Poskytovateľom je Ministerstvo financií Slovenskej republiky. Výrobné družstvá invalidov sú

organizované v Slovenskom zväze výrobných družstiev. Podmienkou pre poskytnutie štátnej pomoci výrobným družstvám invalidov je, že zamestnávajú v danom roku viac ako 50 % zamestnancov so zmenenou pracovnou schopnosťou v priemernom evidenčnom počte.

V roku 2000 bola celkove výrobným družstvám invalidov poskytnutá štátna pomoc vo výške **37. 835 tis. Sk.** Z tejto sumy 18. 500 tis. Sk bolo poskytnutých na nákup hmotného investičného majetku, 17. 197 tis. Sk na úhradu poistného a sociálne programy a osobitnú pomoc dostalo výrobné družstvo invalidov Univerzál Levoča (zrakovo postihnutí občania), vo výške 2. 138 tis. Sk na nákup hmotného a nehmotného investičného majetku. Všetka pomoc bola realizovaná formou dotácie. Z celkovej sumy v jednom prípade bola na základe súhlasu Úradu pre štátnu pomoc poskytnutá štátna pomoc vo výške, ktorá presiahla v prepočte objem 100.000 EUR, pre výrobné družstvo invalidov Úsvit Bratislava vo výške 5. 740 tis. Sk. Dotácia bola poskytnutá na nákup hmotného investičného majetku, na úhradu poistného a na sociálny program.

Výrobným družstvám invalidov bola v roku 1999 poskytnutá pomoc z rehabilitačného fondu pre výrobné družstvá invalidov vo výške 42. 816 tis. Sk. V roku 2000 bola pre VDI poskytnutá pomoc vo výške 37. 835 tis. Sk.